

SZÍNEZNI MŰVÉSZET

GRIFFEK KINCSE

KATONA
JÚLIA

TYPOTEX

ELŐSZÓ

A *Griffek kincse* kreatív színező 50, eredetileg kézzel készített rajzon mutatja be a Kárpát-medence területén előkerült 8–10. századi régészeti leletek ősi díszítőmotívumait. A lapokon megjelenő képek egyik forrása a nagyszentmiklósi aranykincs, amelyet 1799-ben Nagyszentmiklóson (ma Románia) fedeztek fel, a többi motívum a kor nomád viseleiteiről származik. A férfisírok jellegzetes leletei az aranyozott ezüst veretekkel díszített övek és az arról lecsüngő tarsolyok javarészt ezüstből készült fedőlemezei. A női viseletek szerves részét képezték a fejdísz két oldalán függő halántékkarikák, hajfonatkorongok és mellkorongok. A használati tárgyak és viseletek díszítését nagymértékben befolyásolta a hitvilág, ezért találkozhatunk ezeken az emlékeken olyan sok mondabeli fantázialénnyel (griff, szárnyas oroszlán) és valóságos állatalakokkal (kecske, sas, szarvas), illetve azok küzdelmeivel. A számos más kultúrában is központi helyet elfoglaló, az eget és a földet összekapcsoló életfa motívuma tarsolylemezek, hajfonatkorongok és halántékkarikák gyakori díszítőeleme.

Ez a színező azonban többet nyújt a tárgyakon látható díszítőmotívumok rajzos bemutatásánál. Kihasználva e minták alakíthatóságát, szervességét és geometrizálhatóságát, a könyv olyan rajzokat is tartalmaz, amelyek még nagyobb kihívás elé állítják a színezőt. Így az állatalakok, csokorpálma- és életfamotívumok sokszorozásával újabb, a honfoglalás kori formavilágtól elütő minták születtek. A tengelyesen tükrözött motívumokat forgó minták követik, majd egy olyan sorozat, amely a medallionos keleti szőnyegek felépítését követi: a központi motívumot a sarkokban egy-egy negyed medallion övezi. A terület minták sorozatai között pedig körgyűrűre és a kör középpontjára rendezett mintasorozatok láthatók.

Így találkozik díszítőművészet és tervezés a *Színezni művészet* sorozat első, honfoglalás kori motívumokat bemutató kötetében, amely sorozatcím egyben utalás arra, hogy a színezhető lapok díszítőmotívumai kivétel nélkül ismert műtárgyakról származnak.

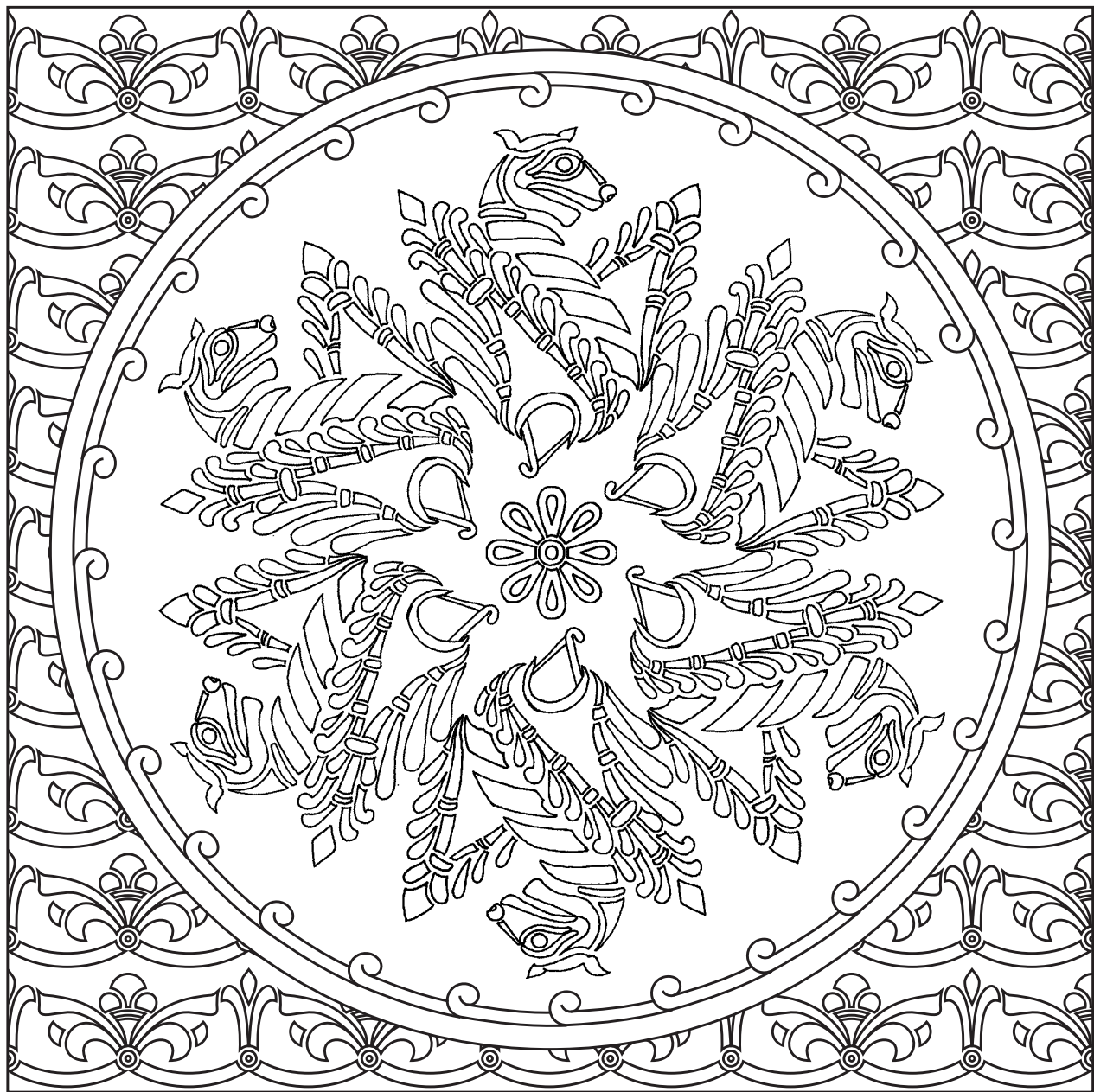
Budapest, 2015. szeptember

Katona Júlia

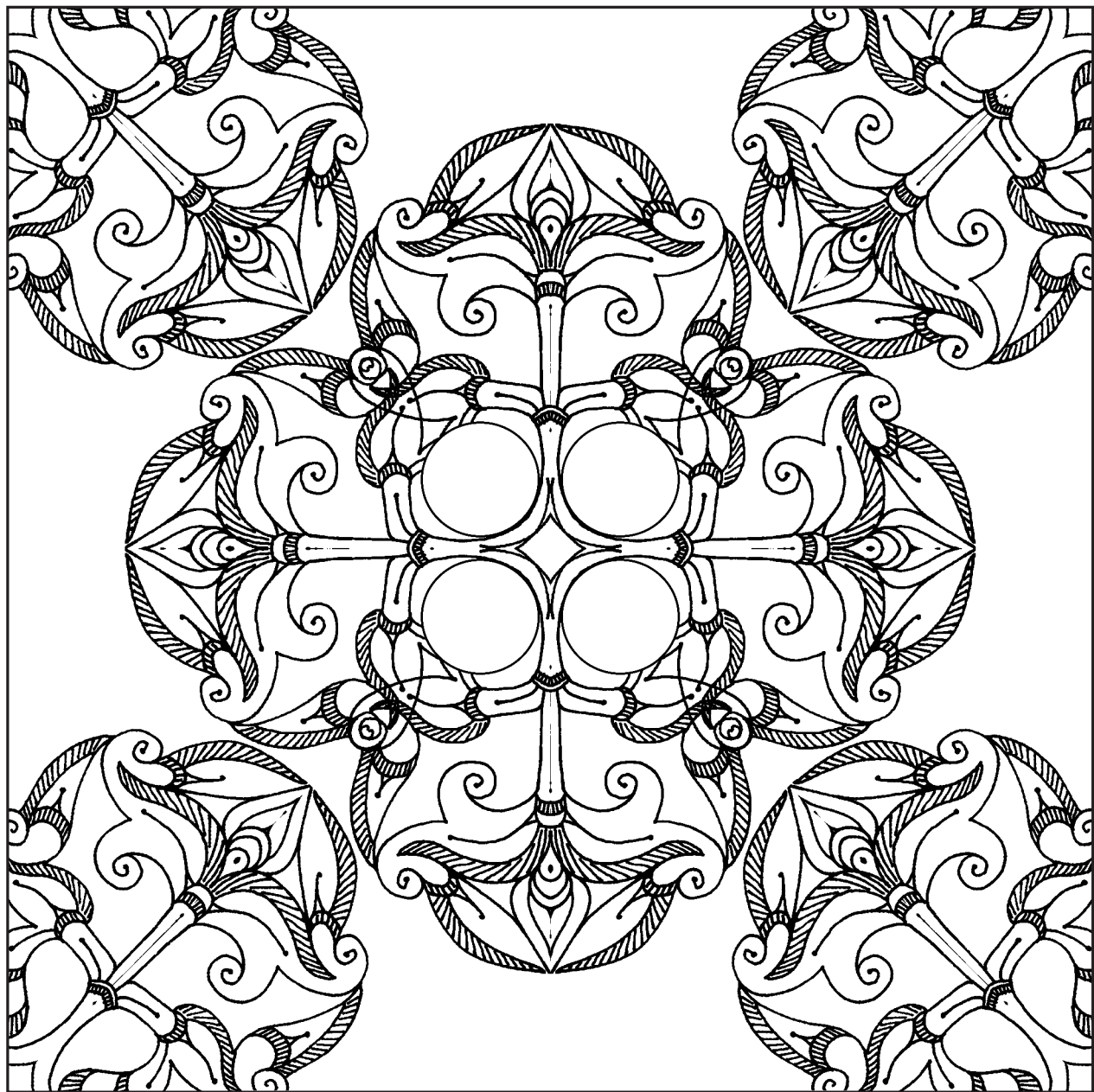

1. Párducra nyilazó vadász
a Nagyszentmiklósi kincs 2. sz. korsójáról
(Kunsthistorisches Museum, Wien)

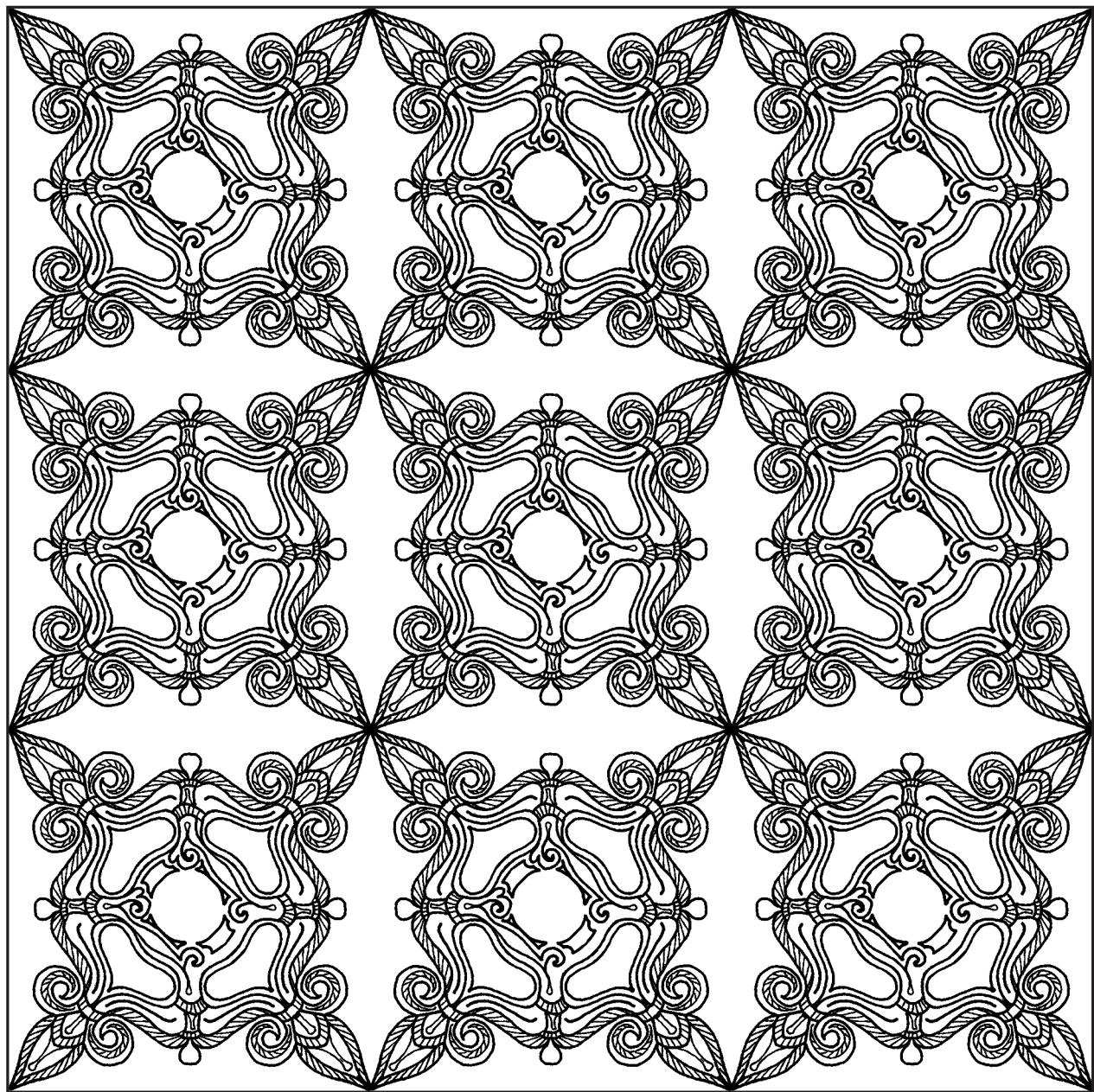

19. Minta a Nagyszentmiklósi kincs 19. sz. szilkéjén
látható **párducfejű szörnyfigura** felhasználásával
(Kunsthistorisches Museum, Wien)

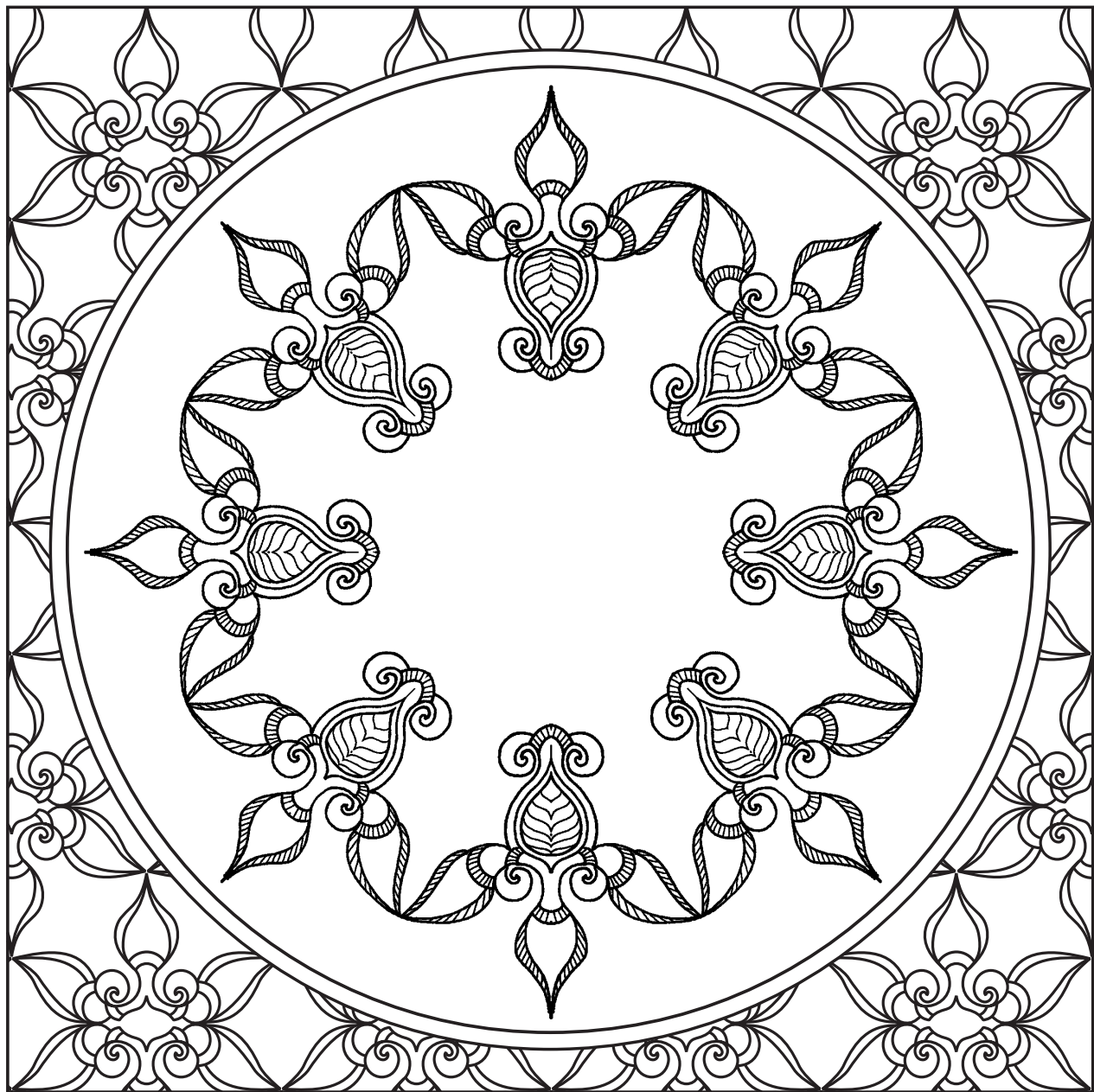

**31. Minta az anarcsi hajfonatkorongon
látható életfamotívum felhasználásával**
(Jósa András Múzeum, Nyíregyháza)

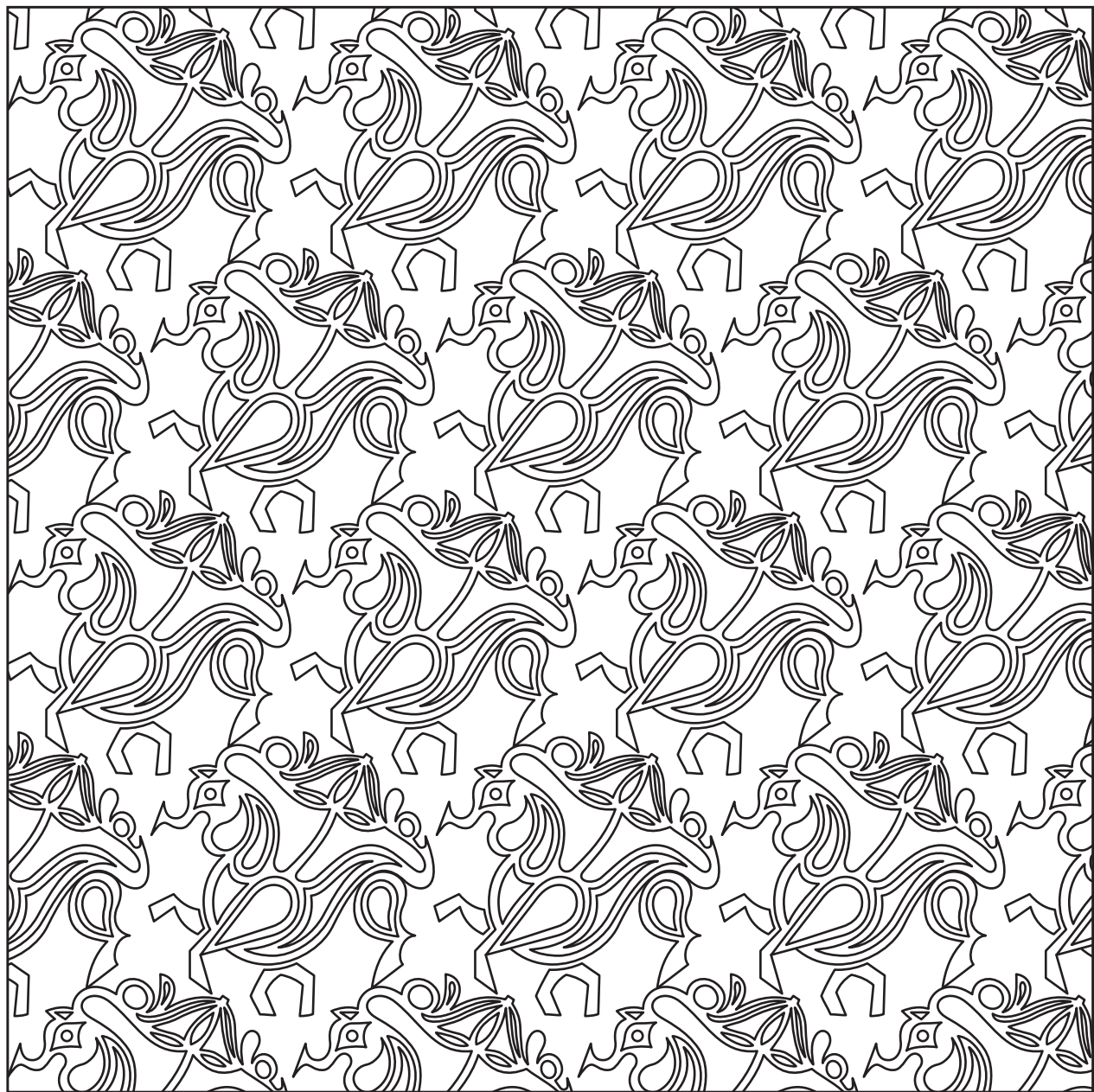

**38. Minta a fehéregyházi tarsoly lemez
csokorpálma motívumának felhasználásával**
(Katona József Múzeum, Kecskemét)

**40. Minta a szolnok-strázsahalmi tarsolylemez
csokorpálma motívumának felhasználásával**
(Magyar Nemzeti Múzeum, Budapest)

**42. Minta a Kalocsa környékén előkerült hajfonatkorong
stilizált állatalakjának felhasználásával**
(Visky Károly Múzeum, Kalocsa)

47. Kecsefejű szörnyfigura
a Nagyszentmiklósi kincs 19. sz. szilkéjéről
(Kunsthistorisches Museum, Wien)